

Obsah

KAPITOLA 1

I. díl 12

Úvod 12

Podstata a význam účetnictví 12

Organizace účetnictví 13

Předmět účetnictví 13

Jednoduché účetnictví 14

Rozsah vedení účetnictví 14

Schéma účetních soustav 15

KAPITOLA 2

Účetní záznamy 16

Význam a podstata účetní dokumentace 16

Bez účetního dokladu nesmíme účtovat 16

Členění účetních dokladů 17

Podle obsahu rozlišujeme 17

Podle počtu dokumentovaných účetních případů rozlišujeme 17

Schéma členění účetních dokladů 17

Náležitosti účetních dokladů 17

Vyhotovování účetních dokladů 18

Číslování dokladů 18

Opravy účetních dokladů 18

Zpracování, oběh a úschova účetních dokladů 21

Přezkoušení účetního dokladu 21

Třídění účetních dokladů 22

Pořadové očíslování 22

Opatření účtovacím předpisem 22

Zaučtování 22

Uložení účetních záznamů (dokladů) 22

Vyřazení účetních dokladů 23

KAPITOLA 3

Majetek podniku 24

Členění majetku podniku 24

Složky dlouhodobého majetku 24

Dlouhodobý hmotný majetek 24

Dlouhodobý nehmotný majetek 24

Dlouhodobý finanční majetek 24

Složky oběžného majetku 24

Zásoby 25

Krátkodobý finanční majetek 25

Pohledávky 25

Kapitál – zdroje krytí majetku	26
Vlastní zdroje	26
Cizí zdroje	26
Aktiva a pasiva	27
Aktiva	27
Pasiva	27
Inventarizace majetku a závazků	28
Inventura	29
Sestavení inventurních soupisů	29
Porovnání skutečného stavu se stavem účetním	29
Vypořádání inventarizačních rozdílů	29
KAPITOLA 4	
Rozvaha	33
Funkce a obsah rozvahy	33
Schéma rozvahy	34
Zahajovací rozvaha	35
Typické změny rozvahových stavů	36
Účetní případy	37
Rozpis rozvahy do účtů	39
Účet a jeho podstata	40
Účty aktiv	40
Účty pasiv	41
Účtování na účtech aktiv a pasiv	41
Obraty a zůstatky na účtech	42
Podvojná soustava účetnictví	43
Počáteční účet rozvahový	44
KAPITOLA 5	
Náklady a výnosy	47
Náklady	47
Výnosy	48
Účet zisků a ztrát	48
Konečná rozvaha	50
Podrozvahové účty	51
KAPITOLA 6	
Účetní zápisy	52
Hlavní kniha	52
Deník	52
Způsob vedení účetních knih	52
Základní postup provádění účetních zápisů	52
Knihy podrozvahových účtů	54
Syntetická a analytická evidence	54
Syntetická evidence	54
Analytická evidence	55
Vztahy mezi syntetickými a analytickými účty	55
Formální správnost účetních zápisů	57
Obratová předvaha	57
Kontrolní soupiska analytických účtů	57
Kontrolní součty	58
Opravy účetních zápisů	58

KAPITOLA 7

Všeobecné účetní zásady 59

1. Zásada účetní jednotky	59
2. Zásada nepřetržitého trvání účetní jednotky	59
3. Zásada věrného a poctivého obrazu	59
4. Zásada bilanční kontinuity	59
5. Zásada jednotné soustavy účetních záznamů
(účetnictví jako jeden celek)	60
6. Zásada aktuálního principu	60
7. Zásada opatrnosti	60
8. Zásada vzájemného zúčtování (zákaz kompenzace)	60
9. Účetnictví jako soustava účetních záznamů	60

Účtová osnova 60

Směrná účtová osnova pro podnikatele	61
Konstrukce účtové osnovy	61
Prováděcí vyhláška a účetní standardy	62
Účtový rozvrh	62
Zjednodušený rozsah účetnictví	62

KAPITOLA 8

Základy účtování na syntetických účtech 63**Základní účtování krátkodobého finančního majetku a peněžních prostředků** 63

Hotovostní platební styk	63
Pokladní kniha	64
Účtování	64
Bezhotovostní platební styk	64
Přijaté úroky z vkladů	65
Krátkodobé úvěry	65
Placené úroky z úvěrů	66
Peníze na cestě	66
Další příklady účtování na účtu Pokladna	67
Ceniny	68
Nákup cenin	68
Spotřeba cenin	69

Základní účtování zásob 70

Charakteristické znaky zásob a rozdělení zásob	70
Skladovaný materiál	70
Zásoby vlastní činnosti	71
Zboží	71
Oceňování zásob	71
Účtování zásob	72
Účtování zásob metodou A	72
Pořízení zásob, převzetí zásob na sklad	72
Aktivace materiálu a služeb	72
Spotřeba materiálových zásob	73

DPH a její účtování 74

Podstata DPH	74
Základní pojmy:	74
Účtování na vstupu (u kupujícího)	78
Účtování na výstupu (u prodejce)	79
Účtování u neplátců DPH	79
Nákup zboží ze zemí Evropské unie	79
Nákup zásob z dovozu	80
Účtování	82

Kontrolní hlášení DPH	82
Inventarizační rozdíly	84
Základní účtování dlouhodobého majetku	86
Charakteristické znaky a rozdělení dlouhodobého majetku	86
Oceňování dlouhodobého majetku	87
Pořízení dlouhodobého majetku dodavatelsky	87
Pořízení dlouhodobého majetku vlastní činností	88
Odpisy dlouhodobého majetku	91
Základní účtování mezd	97
Postup výpočtu mzdy	97
Účtování mezd	98
Základní účtování nákladů, výnosů a výsledku hospodaření	104
Náklady	104
Účtování nákladů	104
Výnosy	106
Účtování výnosů	106
Výsledek hospodaření	108
Struktura výsledku hospodaření	108
Účtování výsledku hospodaření	108
KAPITOLA 9	
II. díl	113
Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky	113
Účtová třída 2 zahrnuje	113
Účtování krátkodobého finančního majetku a peněžních prostředků	114
Účtování cenin	115
Účtování na bankovních účtech	118
Účtování na účtech bankovních úvěrů	118
Krátkodobý finanční majetek	119
Oceňování cenných papírů	120
Cenné papíry k obchodování	120
Dlužné cenné papíry se splatností	120
Realizovatelné cenné papíry	120
Vlastní akcie, vlastní dluhopisy	120
Účtování cenných papírů	120
Cenné papíry k obchodování	121
Majetkové cenné papíry	121
Dlužné cenné papíry	122
Směnky jako platební prostředek	124
KAPITOLA 10	
Účtová třída 1 – Zásoby	128
Účtování zásob metodou A	128
Oceňovací techniky	128
Účtování zboží	132
Obaly	133
Poskytnuté zálohy na pořízení materiálu a zboží	134
Prodej materiálu	135

Vyskladnění materiálu nebo zboží v důsledku darování	136
Reklamace při dodávkách materiálu	138
Materiál vlastní výroby	140
Zásoby vlastní činnosti	141
Materiál na cestě a nevyfakturované dodávky	143
Inventarizační rozdíly	145
Inventarizační rozdíly u zásob vlastní činnosti	146
Škody na zásobách	147
Ocenění zásob při inventarizaci	148
Účtování zásob způsobem B	152

KAPITOLA 11**Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek** **157**

Zřizovací výdaje	159
Bezúplatné plnění, resp. darování	160
Vklad od jiné osoby	160
Přeřazení z osobního užívání do podnikání	160
Poskytnuté zálohy na pořízení dlouhodobého majetku	160
Inventarizační přebytky dlouhodobého majetku	161
Vyřazení dlouhodobého majetku	163
Vyřazení DM likvidací	164
Prodej dlouhodobého majetku	165
Vyřazení bezúplatným plněním (darováním)	165
Vyřazení dlouhodobého majetku v důsledku škody nebo manka	165
Přeřazení z podnikání do osobního užívání	165
Vklad dlouhodobého majetku do jiné společnosti	165

Dlouhodobý finanční majetek **167**

Prodej dlouhodobého finančního majetku	168
--	-----

Pronájem dlouhodobého majetku **171**

Operativní leasing	171
Finanční leasing	173
Pronájem podniku	177

KAPITOLA 12**Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy** **181**

Charakteristika a klasifikace zúčtovacích vztahů	181
Oceňování zúčtovacích vztahů	181
Zúčtovací vztahy z obchodního styku	181
Pohledávky	181
Pohledávky spojené s používáním směnek	182
Závazky	187
Závazky spojené s používáním směnek	188
Zúčtování se zaměstnanci	193
Zúčtování daní a dotací	197
Pohledávky za společníky	200
Závazky ke společníkům	200
Jiné pohledávky a jiné závazky	201
Přechodné účty aktiv a pasiv	203
Časové rozlišení	203
Dohadné účty	203
Opravné položky	204

KAPITOLA 13

Účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky 206

Charakteristika kapitálu a dlouhodobých závazků	206
Oceňování kapitálu a dlouhodobých závazků	206
Právní formy podnikání	207
Akciová společnost (a. s. nebo akc. spol.)	207
Společnost s ručením omezeným (s. r. o. nebo spol. s r. o.)	208
Veřejná obchodní společnost (v. o. s.)	208
Komanditní společnost (k. s., kom. spol.)	208
Družstvo	208
Státní podnik	208
Zahajovací rozvaha	208
Základní kapitál v jednotlivých právních formách	210
Akciová společnost	210
Zvýšení základního kapitálu	210
Upsání akcií ve společnostech se zahraniční majetkovou účastí	214
Snížení základního kapitálu	219
Společnost s ručením omezeným	221
Družstvo	223
Komanditní společnost	224
Veřejná obchodní společnost	224
Individuální podnikatel	225
Rozdělení zisku a tvorba fondů	228
Schéma účtování	229
Rezervy	231
Rezervy zákonné	231
Rezervy ostatní	232
Dlouhodobé závazky a úvěry	234
Odložená daň z příjmů	235

KAPITOLA 14

Účtová třída 5 a 6 – náklady a výnosy 240

Účtování nákladů a výnosů	240
Základní charakteristika jednotlivých nákladových skupin	242
Provozní náklady	242
Finanční náklady	245
Základní charakteristika jednotlivých výnosových účtových skupin	249
Provozní výnosy	249
Finanční výnosy	250
Položky upravující výsledek hospodaření	251
Časové rozlišení nákladů a výnosů	252
Časové rozlišení nákladů	252
Výdaje příštích období	253
Komplexní náklady příštích období	254
Časové rozlišení výnosů	255
Výnosy příštích období	255
Příjmy příštích období	256
Ostatní položky upravující výsledek hospodaření	257

KAPITOLA 15

Účetní uzávěrka a závěrka **259**

Uzavírání účetních knih	259
Zjištění výsledku hospodaření z výsledkových účtů	260
Daňový základ a povinnost k dani z příjmů	261

Rozdělení výsledku hospodaření **269**

Kapitálové společnosti	270
Individuální podnikatel	270
Veřejná obchodní společnost	270

Závěrka **271**

Rozvaha	272
Výkaz zisku a ztráty (výsledovka)	272
Příloha k účetní závěrce	273
Přehled o peněžních tocích (cash flow)	273
Předložení, ověření a zveřejnění účetní závěrky	275

KAPITOLA 16

Vnitropodnikové účetnictví **284**

Hlavním účelem vnitropodnikového účetnictví je:	284
Vnitropodnikové účetnictví vedené formou analytické evidence	284
Vnitropodnikové účetnictví vedené v samostatném účetním okruhu	287

PŘÍLOHA A

**VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH pro podnikatele
(pro potřeby výuky účetnictví)** **292**

PŘÍLOHA B

Směrná účtová osnova **301**

PŘÍLOHA C

Použití zkratky v učebnici **303****Rejstřík** **304**